

Ústava

➤ **Ústava jako projev moderního státu**

- Psané dokumenty „základního práva“ se objevují od 17. st.: 1634 - Švédsko, 1653 - Anglie.
- Vznikají i jako analogie k přírodovědnému pokroku – racionální přístup se uplatňuje i ve společenských vědách a ústava vyjadřuje uplatnění společenských zákonitostí.
- Funkce ústavy jako společenské smlouvy samotných občanů, kteří si ji sami schvalují.
- Dělbá moci pro institucionální záruku svobody jednotlivce

Ústava

➤ **Funkce ústavy**

- Ústava reguluje základní vztahy ve společnosti.
- Právní – základní zákon zajišťující fungování státní moci a ochranu práv a svobod jedince.
- Politická – stanovuje základní pravidla politického boje o moc ve státě.
- Ideologická – vyjadřuje charakter a zaměření dané společnosti.
- Kulturní – odráží obecnou kulturu a povahu národa, projevuje se v právní a politické kultuře.

Ústava

➤ Ústavy Československé a České republiky

- Prozatímní ústava (1918 -1920) přijata Národním výborem československým
- Ústavní listina Československé republiky (1920 -1948) přijata Národním shromážděním československým.
- Ústava Československé republiky (1948 - 1960) přijata Ústavodárným národním shromážděním.
- Ústava Československé socialistické republiky (1960 - 1993) přijata Národním shromážděním, významně změněna 1968 ústavním zákonem o československé federaci.
- Ústava České republiky (1993 -) přijata Českou národní radou

Ústava

➤ **Ústava České republiky**

- Preambule
- Hl.1. Základní ustanovení (včetně odkazu na Listinu základních práv a svobod)
- Hl.2. Moc zákonodárná
- Hl.3. Moc výkonná
- Hl.4. Moc soudní
- Hl.5. Nejvyšší kontrolní úřad
- Hl.6. Česká národní banka
- Hl.7. Územní samospráva
- Hl.8. Přechodná a závěrečná ustanovení

Ústava

➤ Ústava České republiky - Preambule

My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku,
v čase obnovy samostatného českého státu,
věrni všem dobrým tradicím dávné státnosti zemí Koruny české i státnosti
československé,
odhodláni budovat, chránit a rozvíjet Českou republiku
v duchu nedotknutelných hodnot lidské důstojnosti a svobody
jako vlast rovnoprávných, svobodných občanů,
kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku,
jako svobodný a demokratický stát, založený na úctě k lidským právům a na
zásadách občanské společnosti,
jako součást rodiny evropských a světových demokracií,
odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a
duchovní bohatství,
odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu,
prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České
republiky

Ústava

- **Ústava České republiky – Hlava první, základní ustanovení**
 - ČR je svrchovaný a demokratický právní stát, který dodržuje mezinárodní závazky.
 - Lid je zdrojem státní moci, která slouží všem občanům prostřednictvím orgánů moci. Občan může činit, co není zákonem zakázáno.
 - Politický systém je volnou soutěží politických stran na demokratických principech. Politická rozhodnutí vycházejí z vůle většiny a dbají na ochranu menšin.
 - Součástí ústavního pořádku je Listina základních práv a svobod.
 - Je zaručena samospráva územních samosprávných celků.
 - Stanoví-li ratifikovaná mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se smlouva. Mezinárodní smlouva může přenést některé pravomoci na mezinárodní instituci. Vláda informuje Parlament o závazcích vyplývajících z těchto smluv.
 - Hranice může změnit jen ústavní zákon. Hlavním městem je Praha. Vyjmenovává státní symboly.